

Hørings svar til udkast til bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller og solcelleanlæg

Vindmølleindustrien takker for muligheden for at kommentere på Energistyrelsens udkast til bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller og solcelleanlæg.

Overordnede betragtninger om nye harmoniserede ramme for nettilslutning

Vindmølleindustrien finder at reglerne for nettilslutning bør tage højde for følgende overordnede hensyn:

- › Det er et samfundsansvar at sikre, at det kollektive net kan håndtere en decentral udbygning med vedvarende energi, og det bør således ikke være gårsdagens elnet, tilpasset et system baseret på centrale kraftværker, som afgør placeringen af morgendagens udbygning med vedvarende energi, hvilket der kan være en fare for med den foreslåede model.
- › Vindmøller placeres naturligt, hvor der er god vind og få naboer, hvilket ikke bør fraviges. At lade vindenergi projekter bære nettilslutningsomkostninger vil ikke blot fordyre vindenergien og modarbejde en hensigtsmæssig placering af vindmøller, men risikerer samtidig at være en overvæltning af udgifter på tilfældige projekter, som kan komme til at betale for netudbygning, der kommer andre forbrugere og producenter til gode, inklusiv efterfølgende projekter som får gratis gavn af hvad et enkelt tilfældigt foregående projekt har måtte betale for. Denne effekt af forslaget til nye nettilslutningsregler risikerer at blive en barriere for en hensigtsmæssig udbygning med vedvarende energi.
- › Givet det politiske ønske om at VE-projekter skal afholde omkostninger til nettilslutning, er det for Vindmølleindustrien afgørende, at den del af omkostningen til nettilslutning som anlægsejer skal afholde, kan konkurrenceudsættes og ikke bare fastsættes af netselskaberne, der i denne sammenhæng fungerer som monopoler. Vindmølleindustrien finder det positivt, at anlægsejer som udgangspunkt har mulighed for at etablere og eje opsamlingsnettet, således at ansvar og ejerskab som udgangspunkt følger den der

betaler, således at man ikke pålægger anlægsejer at afholde omkostninger, som han ikke har mulighed for at have styringen med. Det betyder, at når anlægsejer skal afholde omkostningerne til opsamlingsnettet, skal anlægsejers rettighed til at eje og drive opsamlingsnettet også fastlægges. Vindmølleindustrien finder det samtidig positivt, at der gives mulighed for at aftale en anden ejerskabsgrænse med netvirksomheden, for de projektudviklere der måtte ønske dette.

- › Det er afgørende at sikre, at samfundet får mest mulig grøn energi for pengene. Vindmølleindustrien vurderer, at markedsaktørerne i mange tilfælde vil kunne etablere opsamlingsnettet billigere end monopol-netvirksomhederne. En forudsætning herfor er dog, at selve prisen på erstatningsudbetalinger til lodsejere på kabelruten ikke stiger ublu med skiftet af ejerskab og ansvar for etablering af opsamlingsnettet fra netvirksomhed til VE-anlægsejer. Netvirksomhederne prissætter i dag lodsejer-kompensation via Landsaftalen mellem Landbrug & Fødevarer, Dansk Energi og Energinet. Forudsætningen for at landsaftalen er velfungerende er, at DSO og TSO som alternativ til en frivillig aftale med lodsejer har mulighed for at søge Sikkerhedsstyrelsen om ret til ekspropriation efter Elsikkerhedslovens §27. Med tildeling af pristillæg i udbudsrunder bør der derfor af udbudsbetingelserne følge samme ret for de vindende projekter til at søge Sikkerhedsstyrelsen om ret til ekspropriation, som gælder i forbindelse med Vesterhav Syd og Nord. Da VE-anlægsejer er underlagt tidsfrister med tilhørende bodsbestemmelser ift. idriftsættelsestidspunkt, er det nødvendigt at det indføres i udbudsbetingelserne, at 'uret sættes i stå' under behandling af ekspropriationssager. Vigtigheden heraf forøges ikke mindst i forhold til den førstkomende udbudsrunder i 2018, hvor Energistyrelsen har tilkendegivet at projektudvikler ikke forventes at have sikret jordrettighederne til brug for opsamlingsnet på tidspunktet for afgivelse af bud. Det vil betyde, at den forøgede risiko alt andet lige vil føre til højere budpriser. Det er tillige forventet, at udvikler – efter tildeling af det vindende bud – anmoder netvirksomheden om at anvise et punkt til nettilslutning, hvorefter udvikler skal føre opsamlingskablet frem til dette tilslutningspunkt. Når VE-anlægsejer først efter tildeling af vindende bud skal sikre rettigheder til præcis kabelføring betyder det, at lodsejere kan sidde som vetopunkt overfor VE-anlægsejer, som står i en ugunstig forhandlingssituation givet de bodsbestemmelser mv. der følger af at have vundet udbudsrunder.

Det bemærkes at 'pause-muligheden' p.g.a manglende netadgang i forhold til vundne budpris ikke omfatter udviklers interne net frem til tilslutningspunktet.

- › Det er af hensyn til både VE-anlægsejer, netvirksomheder og borgere, afgørende at der med den nye nettilslutningsbekendtgørelse skabes klare og transparente regler ift. et klart administrationsgrundlag for netselskaber, herunder klare snitflader i forhold til ansvar og ejerskab, samt sikkerhed for at VE-anlægsejer kan nettilslutte til det kollektive elforsyningsnet på et nærmere fastlagt tidspunkt, og et på forhånd kendt spændingsniveau. Vindmølleindustrien finder at udkastet til nettilslutningsbekendtgørelse efterlader en række uklarheder som bør håndteres jf. nedenstående konkrete bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Kommentarer til enkelte bestemmelser i udkast til bekendtgørelse

§6 om omkostninger til en vindmølles og et solcelleanlægs nettilslutning

Præcisering af omkostningsopgørelse

Vindmølleindustrien finder, at fordeling af omkostninger til opsamlingsnet, hvor der tages udgangspunkt i afstanden til nærmeste eksisterende 50-60 kV station, kan være et udmærket udgangspunkt. Der mangler dog præcisering af, hvordan den omkostning som anlægsejer skal bære, i praksis opgøres.

Det ønskes præciseret, hvorledes anlægsejers andel af omkostninger til opsamlingsnet opgøres i de tilfælde, hvor der udføres en forlængelse af det kollektive opsamlingsnet til et punkt der er tættere på vind- eller solcelleanlægget end afstanden til nærmeste 50-60kV station. Det bør tillige være et krav, at netvirksomheden i sin omkostningsopgørelse til anlægsejer oplyser *både* omkostninger ved tilslutning i den nærmeste eksisterende 50-60kV station (**referencen**) og omkostninger ved et **alternativt** tilslutningspunkt, der grundet eksempelvis mere ledig kapacitet på transformeren eller færre potentielle projekter under planlægning i det aktuelle tilslutningspunkt vil udgøre et mere omkostningseffektivt tilslutningspunkt for anlægsejer, uagtet om dette punkt måtte ligge tættere på eller længere væk end nærmeste eksisterende 50-60 kV station. Der bør tillige fastlægges bestemmelser for omkostningsdeling (eks. pro-rata i forhold til afstanden) i tilfælde, hvor nettilslutning sker længere væk end nærmeste eksisterende 50-60 kV station, og hvor anlægsejer alene er ansvarlig for afholdelse af omkostninger svarende til afstanden til den nærmeste 50-60 kV station.

Det bør præciseres, hvad der menes med *eksisterende* 50-60 kV station. Er det 'eksisterende' på tidspunktet hvor potentiel anlægsejer anmoder om nettilslutning, på tidspunktet for indgåelse af aftale om nettilslutning, eller et helt tredje tidspunkt? Hvis et netselskab på det præcist definerede tidspunkt i forbindelse med indgået aftale om nettilslutning af "VE-anlæg A" har planlagt opførelse af en 50-60 kV station tættere på "VE-anlæg B" men først til etablering efter indgåelse af nettilslutningsaftale mellem netselskabet og "VE-anlægsejer B", er denne 50-60kV station så at betragte som nærmeste eksisterende for anlægsejer B? Hvordan adresserer man at anlægsejer A og B i dette eksempel kan tænkes begge at have interesse i at "komme til sidst" for dermed ikke at betale for den nye 50-60kV station?

Hvilket spændingsniveau

Det ønskes præciseret om der, med tilslutning i nærmeste 50-60kV station, menes tilslutning på 10kV siden af 60/10 transformer. Da netvirksomheden kan bestemme spændingsniveau, kan det forstås således at tilslutningen kan foregå på 60kV siden. Er det tilfældet bliver anlægsejer således ejer af en 60/10 kV transformer. Det er et forhold som i meget væsentlig grad vil påvirke anlægsejers omkostning til såvel etablering som drift af nettilslutningen. Det skal derfor afklares præcis hvilket

Notat

tilslutningspunkt der bliver tale om, herunder på hvilket spændingsniveau allerede i forbindelse med forespørgslen om nettilslutning på et så tidligt tidspunkt at ansøger/anlægssejer kan tage højde for det i sit bud.

Det angives i §6 stk. 2, at de nettilslutningsomkostninger som skal bæres af anlægssejer omfatter bl.a omkostninger til lavspændingstilslutning og lavspændingsstik, såvel som omkostninger til tilslutning til det kollektive elforsyningsnet. Disse formuleringer peger i hver sin retning i forhold til krævet spændingsniveau ved tilslutningspunktet. Sammenholdes dette imidlertid med formuleringen i §§ 3 og 4, begge stk 1 om, at netselskabet fastlægger spændingsniveauet, må det forstås som, at anlægssejer kan blive pålagt at tilslutte på mellemspænding afhængig af netselskabets anvisning af tilslutningspunkt, herunder såfremt der ikke er 'plads' på nærmeste lavspændingspunkt. Dette kalder på en præcisering. Præciseringen kan med fordel indarbejdes i § 8 om omkostningsopgørelse i forbindelse forespørgsel om nettilslutning.

Vindmølleindustrien ønsker at påpege det u hensigtsmæssige i, at netselskaber som følge af den uafklarede situation om udligningsordningen kan have incitament til ikke selv at blive ejer af transformerstationer, hvilket ud fra et overordnet netplanlægningsperspektiv kan være uheldigt.

Ejerskabsforhold, drift og omkostningsfordeling ved nettilslutning m.v

Bestemmelsen fastlægger detaljeret fordeling af omkostninger til nettilslutning og specificerer hvilke komponenter anlægssejer skal betale, herunder hvilke dele anlægssejer skal afholde omkostninger til efter faktura fra netvirksomheden.

Dette bærer præg af at være tænkt med afsæt i netvirksomhedens perspektiv i forhold til sikkerhed for dækning af afholdte omkostninger ved nettilslutning, som anlægssejer i sidste ende skal betale.

Hensigten med de ny nettilslutningsregler er, ud over at anlægssejer skal betale for en større del af nettilslutningen, at anlægssejer også etablerer og ejer det interne opsamlingsnet frem til det fastlagte nettilslutningspunkt. Disse rettigheder bør fremgå klart af bekendtgørelsen.

En måde dette kan inkorporeres i bekendtgørelsen kan være, at lade overskriften til kapitel 2 lyde 'Ejerskabsforhold, drift og omkostningsfordeling ved nettilslutning m.v', og indsætte en bestemmelse i § 4 der fastlægger, at ejeren af en vindmølle eller et solcelleanlæg ud over afholdelse af omkostningerne frem til tilslutningspunktet, jf. § 4, stk. 1 og 2 (tilslutningspunkt, der ikke ligger længere fra anlægget end den nærmeste eksisterende 50-60 kV station) eller stk. 3 (efter aftale et tilslutningspunkt tættere på vindmøllen eller solcelleanlægget) også kan blive drifts- og etableringsansvarlig for disse dele af nettet. Hertil kommer at det bør fremgå klart af bekendtgørelsen, hvorvidt en VE-anlægssejer som måtte have valgt at blive ejer at en ny fremskudt 50-60 kV station på linje med net- og transmissionsselskaber ifalder forpligtelse til at muliggøre tilslutning af senere tilkomne VE-anlæg, for hvem den privatejede 50-60kV station er "den nærmeste eksisterende 50-60 kV station".

Aflæsning af målere

I medfør af §6, stk. 5 påhviler omkostninger til bl.a aflæsning af målere anlægsejeren, der skal afholde disse efter fremsendelse af specificeret faktura fra netvirksomheden.

Vindmølleindustrien bemærker hertil, at omkostninger til aflæsning af målere med fordel fremover kan opkræves via målerabonnement fremfor viderefakturering af de faktiske omkostninger til anlægsejer.

Problemerne med viderefakturering af omkostningerne er;

- Det rammer anlægsejere skævt, da omkostninger til aflæsning af den enkelte måler i praksis er afhængig af lokale forhold i samspil med den type måler aflæsning netvirksomheden har valgt at opbygge.
- Omkostningerne ved aflæsning af den enkelte måler kan i visse tilfælde være meget høj, når der opstår behov for udkald af teknikere. Den rigtige afhjælpning af sådanne problemer ville være optimeringer af netvirksomhedens infrastruktur for måler aflæsning. Men hvis de faktiske omkostninger på den enkelte måler viderefaktureres, så er der ikke noget stærkt incitament for at optimere på det overordnede system.
- Et målerabonnement derimod, udstiller den enkelte netvirksomheds evne til at udføre effektiv måling og aflæsning af elproduktion og forbrug.

§ 8 om net- og transmissionselskabers pligt til at afgive nødvendige oplysninger til anlægsejer om nettilslutning

Denne bestemmelse bør revideres så det klart fremgår, at netvirksomheden har pligt til at give oplysninger til anlægsejer/ansøger på et så tidligt tidspunkt, at anlægsejer kan tage højde for de afgivne oplysninger om omkostninger til nettilslutning i sit kommende bud. De 'nødvendige oplysninger' netvirksomheden herefter er forpligtet til at give ansøger (han er ikke anlægsejer på dette tidspunkt, da anlægget ikke findes endnu) på dette tidlige tidspunkt bør have karakter af et bindende forhåndstilsagn, og bør omfatte 1) faktiske tilslutningspunkt 2) spændingsniveau 3) tidspunkt for mulig nettilslutning.

I forhold til punkt 1 mener Vindmølleindustrien, at netvirksomheden bør være forpligtet til at oplyse ansøger, såfremt der foreligger et alternativt tilslutningspunkt, der frembyder nogle karakteristika der kan gøre det mere attraktivt som tilslutningspunkt jf. bemærkningen ovenfor, samt skøn over, hvad tilslutning ville koste i dette punkt.

I de kommende udbud vil der være tale om forpligtelse til at nettilslutte et anlæg inden en vis frist for vinderen af udbuddet. Såfremt denne frist ikke overholdes, medfører det bodsbetaling fra anlægsejer/vinderen af udbuddet. Der skal derfor være sikkerhed for, at anlægsejer kan tilslutte til det kollektive elforsyningsnet på et nærmere fastlagt tidspunkt/indenfor nærmere fastlagt tidsramme. § 8 3) skal derfor give ret til en 'rimelig tidsplan for nettilslutningen', og således ikke alene være 'vejledende', da det

Notat

set fra anlægsejer side ikke er rimeligt såfremt anlægsejer som følge af netselskabets langsommelighed ikke kan leve op til kravene om tidspunkt for nettilslutning i det vundne udbud.

I de tilfælde nettilslutningstidspunktet ikke er kendt i en udbudssituation, vil der ikke alene skulle være tale om fristforlængelse for byder, men udsættelse af kontraktens start jfr. udbudsmaterialet.

For at udvikler kan udarbejde tilbud i forbindelse med det teknologineutrale udbud er det vigtigt, at der indføres maksimale sagsbehandlingstider for netvirksomhederne, således at udvikler med sikkerhed ved hvornår referencepunktet og det alternative tilslutningspunkt kendes. Vindmølleindustrien anbefaler, at der indføres krav om at netvirksomhederne maksimalt har 2 måneder til at oplyse referencen og omkostningerne forbundet med tilslutning i referencepunktet såvel som i alternativt tilslutningspunkt tættere (eller længere fra) på VE-anlægget.

Hertil kommer, at retsvirkningen af en forespørgsel om nettilslutning skal beskrives nærmere, således det står klart, at der med en forespørgsel om omkostningsopgørelse til nettilslutning i medfør af § 8 ikke er tale om en reservation, der kan blokere for andre forespørgsler. I den forbindelse bør netvirksomheden forpligtes til at oplyse anlægsejer om andre allerede foretagne forespørgsler, herunder konsekvenser for anlægsejer, såfremt disse andre projekter realiseres eller bortfalder.

Kapitel 3 om oplysningspligt

Vindmølleindustrien mener at der som nyt element i §9 bør gælde en tilsvarende oplysningspligt for net- og transmissionsselskaber overfor ansøger/anlægsejer, således at denne underrettes straks efter at netselskabet er blevet opmærksom på forhold med betydning for ansøger/anlægsejer. Det bør eksempelvis gælde i situationer hvor 1) ændringer i "VE-anlægs-køen" til en 50-60kV station ændrer sig med betydning for de oplyste omkostninger og tidsplaner, der tidligere har været oplyst til ansøger, og 2) situationer hvor nye VE-anlæg søger om tilslutning til en privatejet 50-60kV station jf. tidligere skitseret tænkt situation.

Kapitel 5 om klageadgang

§12 fastligger at afgørelser efter § 10 kan påklages til Energitilsynet. Vindmølleindustrien finder, at der bør gælde tilsvarende klageadgang for afgørelser truffet af Energistyrelsen i medfør af §11.

Vindmølleindustrien opfordrer til, at der i dialog med interessenterne 'ryddes ud' i de mest grundlæggende tvivlsspørgsmål bekendtgørelsen giver anledning til eks. i forhold til spørgsmålet om spændingsniveau i tilslutningspunktet, så der ved ikrafttrædelse kan være et grundlag, der kan administreres klart på baggrund af.

Med venlig hilsen

Notat

